

Redacțiunea, Administrațiunea și
 Tipografia:
 BRAȘOVU, piața mare Nr. 22.
 Scrisorile nerancate nu se pri-
 mesc. Manuscrisurile nu se re-
 trimite!

Birourile de anunțuri:
 Brașov, piața mare Nr. 22.
 Inserate mai primesc în Viena
 Adolff Mosse, Haasenstein & Vogler
 (W. Haas), Henrich Schalek, Adolff
 Birnbaum, M. Dukes, A. Oppel, J. Dan-
 nenberg; în Budapesta: A. V. Gold-
 berger, Anton Mezei, Eckstein Bernat;
 în Frankfurt: G. L. Duwe; în Ham-
 burg: A. Steiner.

Prețul inserțiilor: o serie
 garzonă pe o coloană 6 cr.
 și 30 cr. timbru pentru o pu-
 blicare. Publicări mai dese
 după tarifar și învoială.
 Reclame pe pagina III-a o
 serie 10 cr. v. a. sau 30 bani.

GAZETA TRANSILVÂNIEI.

ANUL III.

„Gazeta” este în fiecare zi.
 Abonamente pentru Anstru-Ungaria:
 Pe un an 12 fl., pe șase luni
 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Pentru România și străinătate:
 Pe un an 40 franci, pe șase
 luni 20 franci, pe trei luni
 10 franci.
 Se primumă la toate oficiile
 poștale din țară și din afară
 și la dd. colectorilor.

Abonamentul pentru Brașov:
 la administrațiunea piațamare
 Nr. 22, etajul I. pe un an
 10 fl., pe șase luni 5 fl., pe trei
 luni 2 fl. 50 cr. Cu dusul în
 casă: Pe un an 12 fl., pe
 șase luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
 Un eșemplar 5 cr. v. a. sau
 15 bani.

Atât abonamentele cât și
 inserțiunile sunt a se plăti
 înainte.

Atentatul în contra gimnasiului din Beiuș.

Scirea ce amă adus-o în numărul nostru dela 18 (30) Octomvre despre actul de volnicia comisă de ministrul de culte și instrucțiune publică în contra gimnasiului român din Beiuș se confirmă în totă estinderea ei.

Publicăm adă la locul acesta un raport mai amănunțit, cel primim, destul de târziu, din Pesta în cestiunea gimnasiului din Beiuș, care ne dă unele deslușiri privitoare la geneza noului atentat. Vom reveni pe larg asupra acestei cestiuni de totă grave și serioase, din toate punctele de vedere.

Etă ce ne scrie omul nostru de încredere:

Budapesta, Noemvre 1889.

În virtutea deciziunii consistoriale adusă în 28 Septemvre a. c. pe baza ordinațiunii înaltului minister reg. ung. de instrucțiune publică, emanată în 22 Iulie 1889 sub Nr. 24.336, — prin care se aduce la cunoștința corpului profesoral de Beiuș, cum-că începând dela anul școlastic 1889—90 limba de propunere în cele patru clase superioare gimnasiului să fie cea maghiară, adevărat de doctrina religioasă și limbă și literatură română, celelalte studii să se propună în limba maghiară, putându-se folosi profesorii respectiv în casă de lipsă între explicații și de limbă română, însă numai în acea măsură, în care acesta o voră pretinde-o considerațiunile didactice; — gimnasiului gr. cat. român de Beiuș ca atare i-s-a dat o lovitură de mörte.

În farul, care nimici cea mai adencă întunecime, ce acoperia de seculul poporul românesc, și care mai bine de un jumătate de veci își răspândise rațele sale binefăcătoare peste acel popor, care pare a fi condamnat numai și numai de a îndura loviturile cele mai crudele din partea dușmanilor limbei și ai existenței sale, în acest far

s'a vörit fără de veste un element străin, care dela cap, mergendă spre inimă în jos, vră să-i stingă vieța, s'a vörit în urma diavolescilor uneltiri ale acelor șovinisti, cari voiseră și voiesc a convinge lumea civilizată — în contra principiilor dreptății și ale libertății și în contra principiilor raționale pedagogice, cari dică că omul numai într-o limbă pöte cugeta și se pöte cultiva, că — după părerea lor — „precum aerul, pânea și tôte ce se află în Ungaria ba încă și petrele sunt maghiare, așa și cultura adevărată în Ungaria nu pöte să fiă alta, decât cea maghiară; și cumcă această „adeverată” cultură nu se pöte însuși decât prin aceea, că totă, Românul și totă omul, care nu e Ungur, să-și facă tôte studiile sale în limba maghiară“.

Acastă cultură bastardă voiesc adă șovinisti dela putere să o impună tuturor locuitorilor din aceste țări: Românilor, Germanilor, Slovacilor, Sërbilor ș. a. ca să-i fericescă pe această cale culturală după ce în cele economice și materiale i-au adus la sapă de lemn.

Totă cu acest scop ei nimiciră școlile Germanilor și Slovacilor din Ungaria și năvliră adă și în sauctuarul muselor române.

Începutul însă nu s'a făcut de erl de alaltă-erl, ci de mai bine de un deceniu; când anume voinicosul Trefort — adă țerină și putredine — amenință pe Ven. ordinariat de Oradea-mare, că decă în decurs de trei ani nu va aplica la gimnasiul de Beiuș profesori aprobați, și nu-i va provede cu salariu convenient statului profesoral, în virtutea legei va fi necesitată să închidă gimnasiul.

La această provocare, seu mai bine dică amenințare, a ministrului reg. ung. de instrucțiune publică, V. Ordinariată a regulat salariul profesoral ridicându-l la una miă (1000 florin v. a.) pentru profesorii ordinari și 700—800 fl. v. a. pentru profesorii suplenți, provocând tot-odată Corpul profesoral, ca în interesul institutului să depună cen-

sura profesorală în timpul cel mai scurt.

În înțelesul acestei provocări a Ven. Ordinariată, tötă acei Domni Profesori, cari au fost conșcii de chiamarea și datorința, ce li-o impunea în primul loc conșcința apoi națiunea și V. Ordinariată, s'au și aprobată, depunendă censura și așa la gimnasiul de Beiuș, unde până atunci era numai un profesor aprobat, în scurtă timp se aprobaseră opt profesori.

Așa satisfăcendă-i-se cererei guvernului, ministrul reg. ung. de instrucțiune publică, ca totuși să pötă isbuti în propusul seu dușmanos de a maghiarisa prin feră și foc totă ce nu era maghiară, a început pe altă cale a-și urși tortul tendințelor diavolesci.

Ministrul reg. ung. de instrucțiune publică provocă acuma pe Ilustritatea Sa Mihail Pavel, episcop gr. cat. de Oradea-mare, ca pe Patronul prea grațios al institutului, că deörece edificiu gimnasiului nu corăspunde receințelor instrucțiunii moderne, eră de altă parte ar fi de dorit și ridicarea unui internat lângă gimnasiu, öre fi-va aplecată Ilustritatea Sa, ca Patron al institutului a suplini acesta lacună seu ba, de öre la din contră densul (ministrul) va fi necesitată a închide gimnasiul, neavendă edificiu corăspundent pentru instrucțiunea tinerimei.

La această provocare a ministrului reg. ung. de culte și instrucțiune publică, pré bunul Arhiepiscop, patronul pré grațios al institutului pătruns până în adencă sufletului de lipse și necasurile poporului românesc, care fiind stors din tôte părțile nu e mai mult în pozițiunea fericită de a pută contribui; eră de altă parte conșciu de demnitatea sa de arhiepiscop, patron, părinte și Român, a decis în sufletul seu nobil de-a libera poporul seu mult iubit și de această nenorocire, și de-a alunga această furtună amenințătoare, ce era să nimicescă totală altariul ridicat muselor române de marele mecenat Samuil Vulcan.

„Și cuvântul trupă s'a făcut!“ În

decurs de doi ani pré bunul prelată a edificat în inima Beiușului un palat pompos al Muselor, — care ar pută servi spre gloriă și podöbă chiar și capitalei Ungariei — cu intențiunea de a se folosi o parte pentru gimnasiu, eră altă parte pentru internat, unde să aibă adăpostă acei tineri bravi și talentați, cari voră fi lipsiți de mijlocele materiale, ca așa să nu piară talentul bietului Român în întunerecul nescinței.

O bucuria nespă cuprinse inima fiescăruia Român adevărat, când vedă ridicându-se acest edificiu măreț din rânza pamântului. Și această bucuria se potență audendă suspinele dese ale bieților țărani, cari făcendă-și cruce diceau „Dömnă ție-ți mulțămimă, că ne ajuți și pe noi Români să avem școli frumoase, că așa nu vomă fi noi cei din urmă între ömeni!“

Palatul epocală acuma înfrumășase tötă provincia Beiușului. Diavolul însă nu pöte să sedă și să dörmă; a alergat decă îndată cu limba scösă și — *tamquam leo rugiens* — ca leul urlandă la contrarii poporului românesc, cari apoi din ură și pismă cătră acel popor, pe care de veci îl ținuseră în cea mai adencă întunecime, și care adă numai de câțiva ani liberat din lanțurile sclăviei prin puterea-i de vieță, prin caracterul seu național, care scie *agere et pati*, ca demn urmaș al strămoșilor aduse lumea în uimire — cutrieră tötă provincia Beiușului și încependă dela șefi justiției și ai administrațiunii până la cel din urmă argat al lor, fără să fi fost întrebați, începură a lăți între poporul românesc faima, că acel edificiu măreț e destinat de casarmă pentru apărătorii patriei — (honveți). Acastă credință s'a și susținută câțva timp în popor.

De altă parte însă dușmanii limbei și ai naționalității nostre, convinși fiind pré bine despre destinațiunea edificiuului și vedendă, că prin templul dedicat muselor române, în inima unui ținut curat românesc, unde numai o comună se află curat ungrăscă și 6 comune mixte, i-se taie crंगा de sub picioare

FOILETONULU „GAZ. TRANS.“

Eminescu și poesile lui.

(Fine).

Totă din poesia populară, și din cetera cronicarilor, din pătrunderea inimă a vechi limbă române, au putut eși versurile, în care vorbesc Solul și Mircea Vodă în Satira III:

Ce vrei tu? Noi bună pace. Și de n'o fi cu bănată, Domnul nostru ar vrea să vedă pe măritul împărat.

— „Ori ce gândă ai, împărate, și ori cum vei fi sosită, Cătu suntem încă pe pace, eu îți dică: bine-ai venită! Despre partea închinării însă, Dömnă să ne ierți.

Dăr acum, vei vrea cu öste și rășboiu ca să ne certă, Ori vei vrea să faci întörsă de pe-acuma a ta cale, Să ne dai ună semnă și nouă de mila Măriei-Tale — De-o fi una, de-o fi alta: ce e scris și pentru noi Bucuroși le omă duce tôte, de e pace, de-i rășboi.

După vremuri mulți veniră, încependă cu acel öspe
 Ce din veci se pomenesce, cu Dariu al lui Istaspe.
 Mulți durară, după vremuri, peste Dunăre vr'ună podă,
 De-au trecut cu spaima lumii și mulțime de norod;
 Împărați, pe care lumea nu putea să-i mai încapă,
 Au venită și în țera noastră de-au cerută pământă și apă;
 Și nu voui ca să mă laudă, nici că voui să te năspăimăntă:
 Cum veniră, se făcură tötă o apă ș'ună pământă.

Deră primindă astfel din limba populară elementul firesc și armonios, Eminescu înaltă rimele poesiei române peste acea formă obicnuită și adese-ori neingrijită, care a dată atătoră poesii ale nostre de până acum un aeră apröpe trivială.

Primul pas al lui, pe această cale, e de a lua unele cuvinte din cele mai familiare și prosaice, și de a le ridica la splendoră unei rime surprindătoare:

Er te-ai cufundat în stele
 Și în nori și în ceruri nalte?

De nu m'ai uita încalte,
 Sufletul vieții mele.

O! vino er în al meu braț
 Să te privesc er cu nesăță,
 Să rașim dulce capul meu
 De sinul tău, de sinul tău!

Ți-aduc aminte cum pe-atunci,
 Când ne primblam prin văi și lunci,
 Te ridicam de subșori
 De-atătea ori, de-atătea ori?

O eroi! care în trecutulu de mărire vă adunbriseți,
 Ați ajunsă acum de modă de vă scotă din letopiseți.

Ală doilea pas este întöducerea, cu totul particulară poesiei lui Eminescu, a unor rime nouă, formate din împreunarea cu ună cuvântă prescurtată după telul caracteristic al limbei române seu din două cuvinte:

Pe-atunci erai tu singură, încată mă întrebă
 în sine-mi,
 Au cine-i deul căru plecămă a nostre inimă?

Și decă stele bată în lacă
 Adencă-i luminându-lă,

E ca durerea mea s'o împacă
 Înseninându-mi gândul.

Susă inimile vöstre! Cântare aduceți-i,
 Elu este mörtea morții și înviera vieții.

Să ceră a tale daruri, genunchi și frunte
 plecă,
 Spre ură și blăstemuri ași vrea să te înduplecă.

Traulă lunei, dragă tată,
 Cine voră, aceea lese-lă,
 Deră sufletul mi-e veselă.

Oare ochii ei o mintă;
 Seu aievea-i, adevăru-i?
 Flori de tei elu are în pöru-i.

Când luna trece prin stejari
 Urmândă mereu în cale-și,
 Când ochii tei totă încă mari
 Se uită dulci și galesi?

Dela Nistru pân' la Tisa
 Totă Românulă plânșu-mi-s'a.

Fericescă-lă scriitorii, tötă lumea recunoscă-lă —
 Ce-o să aibă din acestea pentru elu bătrânulă
 descăltă?

Icona stelei ce-a murită
 Incetă pe ceră se sue:

politice de maghiarisare, au început a se folosi de mijloacele cele mai mârşave, numai să pôtă nimici intenţiunea salutară a generosului prelat. Au început a face denunţări peste denunţări false, prin cari apoi au provocat investigaţiuni peste investigaţiuni în contra corpului profesoral, cari s'au şi efectuit, fără a fi fost ascultat vre-un profesor, după dicala latină „de nobis sine nobis“.

În urmă vedându, că pe această cale nu-şi pôtă ajunge scopul infernal, érá de altă parte cumcă palatul muselor române cu o mândria nespūsă își ridică fruntea sa peste tötă provincia Beiuşului, *per eminentiam* românescă, ca totuşi să pôtă alarma şi înspăimânta pe toţi cei dela putere, că aceşti doispredece apostoli séraci ai învăţământului românescă ađi mâne vorü résturna o Ungariă puternică, şi pentru ca şi ei să-şi câştige merite pentru avansare — de órece ađi înaintea stăpânirii numai acela are merite, care se nisuesce a loví mai cu deadinsul în naţionalităţi, dovadă: decorarea lui Br. Bauffy — s'au încercat a se folosi de *năluca* „ideci de stată maghiar“ şi de „*spiritul patriotic*“, afirmându, că domnii profesori nu numai că nu sunt *insufleţi* de ideia de stată maghiar, ci din contră cu tôte puterile lucră întrú acolo, ca să se nimicescă efectul principiilor şovinistice şi așa crescú o tinerime antipatriotică séu mai bine dísu „daco-română“. Érá spre a argumenta această aserţiune s'a folosit, în contra chiar a convingerei şi a afirmării parlamentare a stăpânului lor, a „sdrobitorului de naţionalităţi“, a atotputintelui Tisza, care însuşi a mărturisit, că pentru fapta unui individú nu pôte să se ia la răspundere o societate întregă, de fapta copilărescă a unui student, care a înscenatú comedia steagului.

Acastă afirmare réu voitóre şi nefundată a şovinistilor mai târziu apoi — ce cu durere sufletescă trebuie să-o mărturisescú — a fost susţinută şi de cincí bărbaţi de poziţiune, după origine români, însă *putenţai*, dintre cari, pentru trista aducere aminte amintescú numai pe Ambrosiu Kretz avocatul domeniului episcopescú de Beiuş, care nesciind cum să-şi résbune asupra corpului profesoral pentru secundele fiului séu, chiar în aceste împrejurări triste şi de grea cercare, în locú publicú, înaintea celor mai aprigi duşmani, a atacatú corpul profesoralú trăgându la indoială, respective afirmându, că profesorii n'au condusú până acum tinerimea în spiritul adevératú patriotic şi cugetându, că se résbună şi mai tare, îndată se făcú şi membru la casina ungrărescă.

La atâtea insulte şi încercări grele corpul profesoralú însă, consciu de datorinţele sale sublime şi liniştitú în

consciinţa sa, atâtú înaintea lui Dumnezeu, câtú şi a ómenilor nu avú alta de a díce, decâtú „*Iartă-le loré Domne, că nu sciu ce facú!*“

Acestea au fost premisele ordinaţiunii fatale, dată de ministrul reg. ung. de culte şi instrucţiune publică, prin care noulú ministru a voitú să dea de seire tuturorú Românilor, că şi-a începutú manevrele sale şi în contra institutelorú române, dintre cari gimnasiul gr. cat. românú de Beiuş ca atare, ađi căđú jertfă uneltirilor de maghiarisare.

Ce se va întâmpla în această privinţă mai departe? — E secretul viitorului! Va depinde însă multú resolvarea acestei cestiuni dela atitudinea clerului şi-a poporului românescú, cari ađi, în mânia tuturorú legilorú existente, se află despoiaţi de celú mai scump tezaurú alú lorú, de limba lorú strămoşescă, într'unú institutú publicú confesionalú cu caracterú românescú!

Vomú vedé!

DIN AFARĂ.

Revoluţiunea în Brasilia.

Despre cauzele, cari au pricinuitú căderea împărăţiei brasiliane, singura monarchiă în America, scrie „*Neue freie Presse*“ cu data de 19 Noemvre:

Numai starea sănătăţii împératului Dom Pedro II a adusú lucrurile până la revoluţiune. Impératulú era de toţi veneratú din cauza bunătăţii inimii sale, a onestităţii politice şi a înţelepciunii sale, şi chiar şi republicanii își luau pâlăria cu multă veneraţiune dinaintea monarchului. Elú a sciutú în modú înţeleptú să fiá mijlocitorú între conservatorii reacţionari şi între progresiştii radicali. De când s'a bolnăvitú însă Dom Pedro, s'a slăbitú şi vađa corónei şi a datú înderétú bunăstarea Brasiliiei. Acum doi ani a trebuitú împératulú să părăsescă pe mai multú timpú Brasilia, spre a-şi căuta sănătatea sdruncinatá în Europa. Unú anú de díle a lipsitú Dom Pedro din ţera sa, în care timpú a fostú regentá princesa de coróná Isabela, care acum e de 43 de ani.

Abia părăsise înţeleptul Dom Pedro Brasilia şi étá că şi începură să isbucnescă nemulţămirea marilorú posesori de plantagii, cari nu consimţiau cu desfiinţarea absolută şi neamănatá a sclăviei. Ei nu se puteau împăca nici-decum cu această desfiinţare, cu care în partea cea mai mare se declaraseră la începutú în modú emfaticú învoiaţi. În anulú câtú a fostú regentá princesa imperială Isabela, a crescutú fórte multú nemulţămirea tuturorú partidelorú în contra corónei, republicanii câştigară din ce în ce mai multú aderenţi. Regenta a uitatú, că ea trebuia să ia o poziţiă peste partide şi s'a pusú în fruntea unei mişcări în contra legii asupra libertăţii cultului, trăgându

după sine alte 12,000 de dame, cari stăruiau pentru unitatea în credinţă, pe când Dom Pedro II a propusú camerei legea pentru libertatea cultului. Preoţiimea catolică s'a folositú de absenţa lui Dom Pedro spre a pune mâna pe întreaga instrucţiune a tinerimei. Dom Pedro II sancţiunase o lege pentru secularizarea mănăstirilorú, dér fiica lui chiamă érási în ţeră pe călugări şi iesuiţi, şi republicanii răspândiră faima, că marile averi vorü ajunge érási în mâinile călugărilorú. La opoziţiunea republicanilorú se alăturară şi posesorii de plantagii, cari au fostú lipsiţi de sclavii, cari le înmulţiau averea şi cari plângeau pierderea privilegiilorú lorú. Astfelú stările politice în Brasilia deveniră totú mai destrămate.

Dom Pedro cu onestitatea şi dibăcia sa ar fi pututú să pună stavilá chaosului ce se pregátia, dér elú se întorse greu bolnavú după unú anú acasă şi totú mai multú lăsá frânele guvernului în mâinile fiicei sale, a princesei Isabela, măritată după Gaston d'Orleans, contele d'Eu. Foile republicane din Brasilia vorbiau cu mai multe luni înainte despre neevitabila cădere a dinastiei Braganza în casulú suirei pe tronú a Isabelei, care devenise urită şi urgisitá de poporú. Chiar partidele monarchice sfátuiau pe princesa moştenitóre, ca să renunţe la coróná în favórea fiului ei, se credea însă, că până va trăi Dom Pedro nu se va face nici o schimbare. Într'aceea însă isbucni fără de veste revoluţiunea militară, care dăđú lovitură de mórte monarchiei, proclamându în locul ei republica federativă. Dom Pedro a trebuitú să vedă cu ochii séi această străformare, fără a mai avé puterea de a-i contrasta. De aci încolo se începe o nouă seriă de lupte interioare în Brasilia, altú cărorú sfârşitú nu se pôte prevedé.

Portugalia şi Spania faţă cu evenimentele din Brasilia.

Scirile din Brasilia au produsú mare iritaţiune în Lisabona şi în Madridú, precum spunú foile franceze. În Portugalia, unde partida republicană se díce că e fórte numérosă, e temere să nu aibă influinţă revoluţiunea brasiliană şi asupra ţerei mame. Republicanii din Lisabona şi Oporto stau, precum se díce, în legătură continuă cu republicanii Brasiliiei şi au sciutú de multú că revoluţiunea de acolo are să sosescă. Ar fi isbucnitú şi mai nainte, decâtú adoraţiunea personală pentru împératulú Don Pedro n'ar fi întârziatú. Dér nu numai cei din Lisabona suntú îngrijaţi, ci şi cei din Madridú. Generalulú Cassola a ţinutú la 16 Noemvre n. éráşú o vorbire ameninţátóre, şi se crede, că elú are intenţiunea să dea unú pronunţamentú. Mareşalulú Martinez Campos, părintele restaurării monarchiei, a disú în senatú,

că vorbirile lui Cassola suntú o dovadă despre nemulţămirea generalilorú, fiind-că i-s'a detrasú armatei influinţa asupra politice.

Planurile şi inarmările Rusiei.

În fóia rusescă „*Graşdanin*“, care are legătură cu cercurile cele mai înalte rusesci, s'a publicatú de curéndú unú articulú, care aruncă o viá lumină asupra nisuiţelorú unorú cercuri rusesci. Numita fóia constatá mai întâiu, că cheltuelile Rusiei cu inarmările au crescutú atâtú de multú, încátú ruinézú visteria. Deóre-ce inarmările au luatú atâtú de înspăimântátóre dimensiuni, încátú prin această s'a îndepártatú probabilitatea unui réşboiu, de aceea ar fi consultú, decâtú diplomaţiia rusă ar întrebuiţa o parte din miliónele, ce le înghitú inarmările, în fiá-care anú pentru „scopuri politice secrete de natură diplomatică“. Cu bani se pôte dobénda multú în politică, în vestulú, ca şi în ostulú Europii, dér mai alesú în celú din urmă. Aci se pôte dobénda cu bani totulú. Pe România de esemplú o-ai puté face musulmaná cu bani, díce fóia rusescă, care crede, că are de a face cu seminţiile asiaticé, ér nu cu unú regatú europénú, independentú, cu ţeluri naţionale românesci, ér nu cu muscălesci. „*Graşdanin*“ díce, că ar fi fórte folositorú, decâtú Rusia ar cheltui pentru „trebuiţe diplomatice“, mai alesú în orientú, cincí până în şese milióne pe anú.

„*Novosti*“ scrie, că s'au formatú din nou doué companii noué de artilerie de fortărăţá, una destinată pentru fortificăniunile dela Dubno, alta pentru întărirea artileriei de fortărăţá dela Vladivostok. Aceste doué puncte, unulú situatú în vestulú celú mai extremú, celalaltú în ostulú celú mai extremú, au o importanţă militară estraordinară. Precum se scie, Dubno se află nu departe de linia ferată Sdolbinovo-Lemberg, care se légá cu importanta linia strategică rusă Kasatin-Kovel-Brest-Litevsk-Gravevo.

SURILE DILEI.

Noulú protopopú gr. cat. alú Cluşiului. Ni-se scrie de lângá Mureşú-Ludoşú: „Consistoriulú metropolitanú din Blaşiu a numitú în postulú vacantú de protopopú alú Cluşiului pe multú meritatulú d-nú *Nicolau Solomonú*, protopopulú nostru din Mureşú-Ludoşú, a căruia depártare o vedemú cu cea mai mare părere de réu, atâtú clerulú, câtú şi poporulú credinciosú din fostulú séu protopopiatú, pónunşi fiindú de cea mai sinceră recunoscinţă faţă cu conducerea dréptá şi înţeleptá a d-lui Solomonú.“

Alegerile municipale pentru cerculú Braulului, după cum ni-se comunică, s'au

Era, pe când nu s'a zăritú,
Ađi o vedemú, şi *nu e*.

Însé unde inovaţiia lui Eminescu în privinţa rimei se arată în modulú celú mai neaşteptatú, este în numele proprii luate din diferite sfere de cultură şi introduse în modulú celú mai firescú în versurile sale. Se scie ce riscatá este întrebuiţarea numelorú proprii în poesia lirică, şi într'o veche cercetare literară a noastră amú arátatú câteva exemple înspăimântátóre. Eminescu însă a sciutú să se folosescă de ele cu măestriă, şi tocmai aceste rime suntú dintre cele mai frumoşe şi mai bine primite ale lui.

Ca să vad'unú chipú, se uitá
Cum alérgá apa'n cercuri,
Căci vrăjitú de multú e laculú
De-unú cuvéntú alú sfintei Mercuri.

Ca să iese chipu'n faţă,
Trandafirí aruncá tineri,
Căci vrăjiţi suntú trandafirii
De-unú cuvéntú alú sfintei Vineri

Ce? se 'ngâní pe córdá dulce, că de voe te-ai
adaosú
La celú corú ce'n operetá e condusú de Me-
nelaos?

Cu murmurele lorú blánde unú isvorú de *horum-
harum*,
Căştigándú cu clipecealá *nervum rerum geren-
darum*,
Cu evlaviá adéncá ne'nvétáu alú minţii scripetú,
Legénándú când o planetá, când p'unú rege
din Egiptú.

Dupá vremuri multí venirá, începéndú cu acelu
óspe
Ce din vecl se pomenesce, cu Dariu alú lui
Istaspe.

În isvódele bétráne pe eroi mai potú să cautú.
Au cu lira visátóre ori cu sunete de flautú
Potú sé'ntimpinú patrioţii ce-au venitú de-atunci
încolo?
Înaintea acestora tu ascunde-te, Apollo!

Dintr'aceştia ţera noastră își alege astáđi solii!
Oamení vrednici ca să şéđá în dídirea sfintei
Golii.

Rémâneţi în umbrá sfántá, Basarabí şi voi
Muşatiní,
Descálecătorí de ţerá, dátatorí de legi şi
datini.

Pátimášú şi îndárátnicu s'o iubescú ca p'unú
copilá,
Când ea-i rece şi cu tóne ca şi luna lui
Aprilú?

Înceştándú a tale braţe tótá mîntea sé 'ţi-o
perđi,
Dela crescutú la picioare s'o admirí şi s'o des-
merđi
Ca pe-o marmurá de Paros séu o pánzá de
Coreggio.
Când ea-i rece şi cochetá? — Eşti ridiculú,
înţelegi-o!

Cu durerile iubirii
Voindú sufletu'mí sé-lú vindecú,
L'am chematú în somnú pe Kama —
Kamadeva, deulú indicú.

Dupá o așa încordare, după o așa
„luptá dréptá“ pentru a turna „limba
vechiá în formá nouă“, nu ne vomú
mira, că a pututú ajunge Eminescu pe
de-oparte la aplicarea singurá a unorú
forme rafinate în *oda în metru anticú*, în
glossa şi în admirabilele *sonete*, pe de
alta la cea mai limpede expresiá a unorú
cugetări de adéncá filosofá, pentru care
nu se găsia până atunci nici o pregá-
tire în literatura noastră. Căci palidele
imitări ale monológelorú din *Faust* şi
din *Hamlet*, séu ale reflectíilorú medio-
cruului Aimé-Martin, din care se găsescú
urme în încercările literare după 48, nu
potú intra aici în comparaţiá.

Încá în primele poesii ale lui Emi-
nescu, cum e *mortua est, melancolia*, de-
altmínterea așa de imperfecte, se întâl-
nescú strofe ca acestea:

Ş'apoi cine scie, de este mai bine
A fi séu a nu fi? Dér scie ori-cine,
Că ceea ce nu e, nu simte dureri —
Şi multe dureri-sú, puţine plăceri.

A fi? Nebuniá şi tristá şi góla;
Urechia te mînté şi ochiulú te 'nşelá;
Ce-unú seculú ne díce, ceilalţi o desđicú —
Decátú unú visú *sarbéda*, mai bine nimică.

Credinţa zugrăvesce icónele 'n biserici —
Şi 'n sufletu-mí pusese poveştile-i feerici,
Dér de-ale vieţii valuri, de alú furtunii pasú
Abia conture triste şi umbre au mai rémasú.

Dér deplina stăpânire a formei clare
pentru cuprinsulú unorú asemenea idei
o arată Eminescu în poesiiile din epoca
sa cea adevératá:

Sé cerú unú semnú, iubito, spre a nu te mai
uitá?
Te-asú cere dór' pe tine, dér nu mai eşti a ta;
Nu flórea veştejítá din perulú téu bálai;
Căci ultima mea rugá-i: uitării sé mé dai.

La ce simţirea crudá a stinsului norocú
Sé nu se stîngá-asemeni, ci 'n veclú sé stea
pe locú?

săvârșită dîlele trecute, fiindu ales ca membri în comitetul comitatensu d-nii: Nicolau Popu, proprietar în Tohanul vechiu, Ionu Danu, parochu în Zernescl, și Moise Micu, preotul în Poiana-merului.

Școlă „patriotică” jidovescă. În Clușiu se va deschide Duminea viitoare o nouă școlă confesională jidovescă cu șese clase pentru băeți și fete. Foile unguresci din Clușiu cu bucuria aduc scirea acesta, deoarece limba de propunere în nouă școlă va fi ungerescă și după credința „patrioticelor” foi, fiir lui Iuda se voru cresce în școlă acesta în spiritul curat maghiar.

Inmulțirea camerelor de comerț și industriă. Ministrul ung. de comerț și industriă. Ministrul ung. de comerț a dispus să se înființeze cinci camere noue de comerț și industriă, și deci să se arondeze cercurile camerelor existente. Noule camere se voru crea în Seghedină, Oradea-mare, Tergu-Muresului, Neusohl și Agria (Raab). Camerele din Clușiu și Brașov dau comitatele securesci camerei din Tergu-Muresului. Ministrul a luat dispozițiun și în privința competițelor camerei, urcându-le pentru cercul camerei din Pesta cu 1/2 până la 1 1/2 procentu. Celelalte camere de asemenea voru încasa în parte competențe urcate și celū mai mare adaosul, anume de 9 procente, cade asupra Fiumelui.

Gendarmi brutali. Diarului „Arad és Vidéke” i-se împărtașese diu Soborsinū, că gendarmii Santa, Debreczeni și Kása au ademenit pe locuitorul de acolo Ionu Maghier în odaia de serviciu și l-au maltratatu în modul celū mai brutalu. Causa acestei procederi bestiale a fostu, că Maghier a făcutu odată arătare în contra numiților gendarmi.

Regaliile Clușului se vor arenda, precum a hotărîtu reprezentanța orașenescă, unui consorțiu cu 140,000 fl.

Furturi. În Halmagiu nisce hoți au intratu în casa Ilonei Balint și i-au furatu 290 fl. și diferite obiecte în prețu de 21 fl. 52 cr. A fostu arestatu Andras Török, la care s'a găsitu unu obiectu din cele furate. — În Basna au fostu arestați Karl Adam și Iohanu Dendorfer, cari s'evârșiseră mai multe furturi.

Focul. În Ilen (Ilen) au suferitū trei economi prin focu o pagubă de 1010 fl., din cari numai 250 fl. au fostu asigurați.

Stipendii. Camera comercială și industrială din Clușiu face cunoscutu, că ministrul ungurescu de comerț Baross vrea să dea stipendii de câte 300 fl. pentru tinerii, cari aru dori să mērgă

în străinătate spre a se perfecționa pe tēremulū comercialū seu industrialū, cu condițiunea de a se întorče apoi în patriă. Petițiile provēdute cu timbru de 50 cr. suntū a se adresa la susu dīsa cameră până în 31 Decemvre n. c., de unde se voru înainta apoi la ministrulū de comerț. Potu concura numai indiviți, cari s'au născutū, seu cari locuesc pe teritoriulū comitatelor: Alba de josu, Bistrița-Năsăudū, Tērnava mică, Cojogna, Muresu-Turda, Solnocu-Dobēca și Turda-Arieșu. La petiția suntū a se alătura: atestatū de botezū, testimoniu despre studiile absolvate, testimoniu despre ocupațiunea de până acum și testimoniu despre purtarea morală, datū de autoritățile politice, apoi despre relațiile familiare etc.

Desmintire.

Scirea colportată mai de tôte diarele unguresci și trimesă și pe la foile din Viena subvenționate de regimulū ungurescu, că adevă preotulū românū gr. or. Ionu Preda din Petrila, ar fi provocatu poporulū ca să omōre pe Jidovi, după cum se adevesece acum, a fostu ērăși o nerușinată scornitură din partea șoviniștilorū Jidano-maghiari. După informațiunile lui „Hunyad”, Jidovii din Petroșeni au telegrafatu la ministrulū de interne, care imediatū a cerutū informațiunū dela viceșpanulū respectivū, care deși primi informațiunū linisitoare din partea oficiului pretorialū din Petroșeni, totuși, pentru a se convinge, se duse însuși la fața locului, unde se convinse, că tôte scirile despre închipuita revoltă și despre omōrirea Jidovilorū suntū nisce scornituri blăstēmate. Preotulū a dīsu numai atāta cătră poporū, ca pe 12 Noemvre se mērgă la alegerea de membri comitatensī, pentru ca nu cumva Jidovii să apuce și în congregațiunea comitatensă. Unu Jidovū aușindū vorbele acēstea se ncercă să tragă la răspundere pe preotulū românū. De aci s'a născutū o cērtă între preotū și Jidovū, atāta a fostu totū. Altmintrelea cercetarea continuă, dēr nici inse-și foile unguresci nu credū, că se va putē ajunge la unu rezultatū.

N'amū avutū dreptate, când amū dīsu, c'avemū de-aface cu agitațiunū și ațîțari nerușinate în contra preoțimei române?

Avisu. Ministrulū comunū de rēboiu intenționează să și furniseze prin concurență generală 6406 tōle de ērnă, 10,000 tōle de vară, 7200 pături de cai la cavaleriă pentru anulū 1890 după calitatea și dimensiunile modelelorū celorlū nouș din 1889, aflătore la administrația monturilorū. Ofertele se facū în scrisū.

1) Condițiunile de primire și de esaminare a calității și alte amērunte se potū vedē în cōlele de condițiunū, care se află pentru acēstă furnisare la fiacare

intendanță de corpū, la administrația monturilorū în Brūnn, Budapesta, Graz, Kaiser-Ebersdorf și Alba-Iulia, la camerele de comerț și industriă. Aceste cōle de condițiunū se potū și cumpēra cu 4 cr. de cōla tipărită la intendanțele comandelorū (militare) de corpū.

2) Pertractarea cu oferte se face la 10 Decemvre 1889 la ministrulū comunū de rēboiu.

3) Publicațiunea în totū cuprinsulū ei se află în „Budapesti-Közlöny” dela 10 Noemvre a. c., în „Pesti-Naplo” și în „Pester-Lloyd” dela 17 Noemvre a. c., în „Nemzet” dela 16 și în „Magyar-Föld” dela 19 Noemvre 1889.

Convocare.

Inteligența română și fruntașii poporului românū din despărțemēntulū V alū „Asociațiunei transilvane pentru literatura și cultura poporului românū” suntū invitați a participa la adunarea generală a despărțemēntului, ficsată pe dīna de 2 Decemvre 1889 st. n. la 2 ore post-meridiane în localitatea cassei de anticipațiune și creditū „Hațegana” în Hațegū.

Hațegū, la 2/14 Novembre 1889.

Directuniua.

DIVERSE.

Papa e bolnavu. Scirile despre sănētatea Papei suntū totū mai neliniștitoare. Puterile fizice ale lui Leo XIII slăbescū încetū, dēr fără speranță d'a se mai putē întări. Din cauza acēsta cardinalii au ținutū deja adunări secrete, ca să se consulte asupra urmașului papalū. Cele mai mari prospecte le au arhiepiscopii din Neapolea și Bologna, cardinalii Sau Felice și Battaglini. Ambii suntū bărbați cu idei de împăcare. Battaglini n'a pășitū încă ca aspirantū, elū își îndeplinesce funcțiua cu consciențiositate creștinescă și nu se ocupă de locū de politică. Din cauza asta au pusū pe elū ochii cardinalii cei moderați. Elū a fostu trimisū la Bologna ca să se ștergă impresia rea provocată acolo de arhiepiscopulū Parocchi astăzi vicariū generalū papalū. Acesta trăise cu diregătoriile și cu multe persōne înalte în cērtă continuă, din care pricină a trebuitū să se recheme. Dēnsulū nici în Roma, nici la colegii săi nu este plăcutū, fiindcă e prē sumețū. Speranța lui de a ajunge la țēră, probabilū că nu i-se realizēză. Alū patrula cardinalū, care ar mai putē veni în combinațiua, este monaculū la Valetta, unū călugărū învățatū, care nu se ține de neîmpăcabilū, dēr despre care se crede, că va apēra drepturile bisericeii, întocmai ca și Leo XIII.

Victimă a muncēi. În dīna de 19 Octomvre a. c. individulū Cosma Andrașu, din comuna Tareligi (?), Transilvania (pōte că Tărlungeni), în vērștă de 38 anī, aflāndu-se la muncă de lemnăriă în pădurea din localitatea numită „Bar-

nari”, teritoriulū comunei Broșteni, județulū Sucēva în România, a fostu lovitū de unū lemnū ce căduse din întâmplāre peste dēnsulū, din care causă, pe la orele 10 din nōpte, a încetatū din viață. „Mon. Of.” din Bucurescl.

ULTIME SCIRI.

Petersburgū, 20 Noemvre. A 500 aniversare a introducerii artileriei în Rusia, a fostu celebrată adī printr'unū serviciu divinū și printr'o serbare, care s'a făcutū la museulū de artilerie. Impēratulū și familia imperială, precum și generalii și oficerii de artilerie au asistatū.

New-York, 20 Noemvre — Ultimele sciri din Rio-de-Janeiro anunță, că toți guvernatorii din provinciă numiți de noulū guvernū suntū militari. Principalele puncte ale manifestului guvernului suntū următorele: Republica e proclamată, — provinciile Brasiliei voru forma state unite între ele printr'o federațiune, — fiă-care statū va avē unū guvernū particularū și va trimite unū reprezentantū la Congresulū ce se va întruni în cūrēndū.

Roma, 7 Noemvre. — Italia a notificatū puterilorū, că a luatū sub protectoratulū seu părțile litoralului orientālū alū Africeii situate între stațiunile recunoscute în 1886 ca aparținēndū Sultanului dela Zanzibarū.

Viena, 20 Noemvre. Tareviculū a sositū adī în celū mai strictū incognito, elū a statū pe bordulū iahtului seu, care a ancoratū în basinulū St. Marc.

Cursulū pietei Brașovū

din 22 Noemvre st. n. 1889.

Table with 3 columns: Bancnote romānesci, Argintū romānescu, Napoleon-d'or, Lire turcesci, Imperiali, Galbeni, Seris. fonc., Ruble rusesci, Mārci germane, Discontulū.

Cursulū la bursa de Viena

din 21 Noemvre st. n. 1889.

Table with 2 columns: Renta de aurū, Renta de hārtiă, Imprumutulū, Amortisarea datoriei, Galbeni împērātesci, Napoleon-d'or, Mārci 100 imp. germane, Londra.

Editorū și Redactorū responsabilū: Dr. Aurel Muresianu.

ALBINA, Institutū de creditū și de economii Filiala Brașovū, ESCOMPTĒZA RIMESSE BUNE cu interesele cele mai ieftine și acōrdă împrumuturi cambiale, cari pe lângă o reducere corēspundētore a sumei cambiului și întru cātū starea numerariului din cassă ar permite, se potū și de mai multe ori prolongi.

Totū alte unde-i sună aceluiași pēreu: La ce stātornicia pārerilorū de rēu. Când prin acēstă lume să trecemū ne e scrisū Ca visulū unei umbre și umbra unui visū? Cu mâne dīlele-ti adaugi. Cu ierf viața ta o scađi. Și ai cu tōte aste 'n fața D'apururū dīua cea de adī. Când unulū trece, altulū vine În astă lume a-lū urma; Precum când sōrele apune. Elū și rēsare undeva. Se pare cumcā alte valuri Coborū mereu pe același vadū, Se pare cumcā-i altă tōmnă, Ci 'n veci aceleași frunde cadū. Vremea trece, vremea vine, Tōte-sū vechi și nouē tōte; Ce e rēu și ce e bine, Tu te 'ntrebă și socōte. Nu spera și nu ai tēmă: Ce e valū. ca valulū trece; De te 'ndēmnnă, de te chiamă, Tu rēmāiu la tōte rece. La 'nceputū, pe când fințā nu era, nici nefințā, Pe când totulū era lipsă de viață și voință,

Când nu s'ascundea nimica, deși totū era ascunsū, Când pētrunsū de sine însuși odichnia celū nepētrunsū, Fū prāpastiā? genună? Fū noianū intinsū de apă? N'a fostu lume pricepută și nici minte s'o pricēpă, Căci era unū întunerecū ca o mare fār-o rađă, Dēr' nici de vedutū nu fuse și nici ochiu care s'o vadă, Umbra celorū nefăcute nu'ncepuse-a se desface, Și în sine împăcată stāpānia eterna pace. Dēr deodat'unū punctū se mișcā... celū āntēiu și singurū! Ētā-lū Cum din chaosū face muma, ēr elū devine tatālū! Punctu-acela de mișcare multū mai slabū ca bōba spumii, E stāpānulū fāră margini peste marginile lumii. De-atuncī negura eterna se desface în fāșii, De-atuncī rēsare lumea, luna, sōre și stihii, De atuncī și până adī colonii de lumī perdute Vinū din sure vāi de chaosū pe cārārī necunoscutē Și, în roirū luminōse isvorāndū din infinitū, Suntū atrase în viață de unū dorū nemārginitū. Ēr în lumea asta mare noi, copii ai lumii micī, Facemū pe pāmēntulū nostru mușunōie de furnici; Microscopice popōre, regi, oșteni și învățați,

Ne succedemū generații și ne credemū minunați. Mușci de-o dī pe-o lume mică de se mēsură cu cotulū, În acea nemārginire ne'nvēlimū, uitāndū cu totulū, Cumcā lumea asta 'ntregă e o clipă suspendatā, Că îndērētu-i și 'nainte-i întunerecū se aratā. Precum pulberea se jōcā împrerulū unei rađe, Mii de fire viorie ce cu rađa încetēză: Astfelū într'a veciniciēi nōpte pururea adēncă Avemū clipa, avemū rađa, care totū mai ține încă. Cum s'o stingē, totū pere ca umbră 'n întunerecū: Căci e visū alū nefinței universulū celū chimericū. Acesta a fostū Eminescu, acēsta este opera lui. Pe cātū se pōte omenesce prevedē, literatura poetică romānă va începē secolulū alū 20-lea sub auspiciile geniului lui, și forma limbei naționale, care și-a găsitū în poetulū Eminescu cea mai frumōsă înfăptuire până astăzi, va fi punctulū de plecāre pentru tōtā dezvoltarea viitōre a vestmēntului cugetării romānesci. („Convorbiri literare.”) Titu Maiorescu.

Cancelaria Negruțu

in Gherla—Sz.-ujvár—Transilvania

DESCHIDE ABONAMENT PE ANUL 1889

la

AMICULU FAMILIEI. Diară beletristică și enciclopedică-literară — cu ilustrațiuni. — Cursul XIII. — Apare în 1 și 15 zi a lunii în număr câte de 2—3 côle cu ilustrațiuni frumoase; și publică articlii sociali, poezii, povești, schițe, piese teatrale și ș. a. — mai departe tractează chestiuni literare și științifice cu reflecție la cerințele vieții practice; apoi petrece cu atențiune viața socială a Românilor de pretutindenea, precum și a celorlalte populațiuni din patriă și străinătate; și prin glume, în mare parte ilustrate, nisuesce a face câte o oră plăcută familiei strivite de grijile vieții; și preste totu nisuesce a întinde tuturor indivizilor din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl., pentru România și străinătate 10 franci, lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

PREOTULU ROMÂNŪ. Diară bisericesc, scolar și literar — cu ilustrațiuni. — Cursul XV. — Apare în broșuri lunare câte de 2½—3½ côle, și publică portretele și biografiile arhierilor și preoților mai distinși, precum și alte portrete și ilustrațiuni, — mai departe articlii din sfera tuturor științelor teologice și între aceștiia mulțime de predice pre dumineci, sâmbători și diverse ocațiuni, mai alesu funebrale, — apoi studii pedagogice-didactice și științifice-literare; și în urmă totu soiulu de amănunte și sciri cu preferința celor din sfera bisericesc, scolară și literară. — Prețulu de prenumerațiune pre anul întreg e 4 fl. — pentru România 10 franci — lei, plătibil și în bilete de bancă ori marce postală.

Colectanții primesc gratisu totu alu patrulea esemplar.

Numeri de probă se trimitu gratisu ori-cui cere.

Totu de aci se mai potu procura și următoarele cărți din editura propriă:

Renascerea limbei românesce în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulu broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tote trei împreună 1 fl.

Merinde dela școlă seu învățături pentru popor culese din diarul unui scolar de Dr. Georgiu Popa. — Opulu acesta, pentru povățuirile lui valorose, are se ocupe unu locu de frunte în bibliotecile nostre poporale. D-lu autoru a avut nimerita idee, de a publica prin opulu de față unu diaru de școlă, ce și-lu făcuse ca elevu de anul I alu școlei poporale superioare din Câmpeni, va se dica pe când era în alu 4-lea anu de școlă. În acestu diar se cuprind diferite impresiuni din copilăria, atât din școlă cât și afară de școlă: o colecție bogată de diferite povățuri primite dela învățatorulu seu, pe cari autorulu le-a prelucrat și desvoltat cu multă îngrijire. Cele mai fundamentale principii cu privire la morală, religiune, naționalitate, igienă, economie, istorie etc. etc. se află în acestu op, așa că singuru numai câteva din cele 32 capitule, cum ar fi d. es. capitulu despre fumatu, despre curățirea trupului etc. ar fi de ajunsu pentru a merita se nulipsescă din nici o bibliotecă poporală românescă. Opulu cuprinde 289 pagine 8° — Prețulu unui esemplar cu porto-francatu e 1 fl. 10 cr.

Barbu cobzarulu. Novelă originală e Emilia Lungu. Prețulu 15 cr.

Puterea amorulu. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Idealulu perdutu. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Opera unui omu de bine. Novelă originală. — Continuarea novej: **Idealulu pierdutu** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 15 cr.

Miseriile sociale. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu 20 cr.

Fântana dorulu. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Codreanu craiulu codrulu. Baladă de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Ultimulu Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulu 10 cr.

Bunica și Nepoțulu. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé G. Simu. Prețulu 10 cr.

Probitatea în copilăria. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulu 10 cr.

Elu trebuie se se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțu. Prețulu 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșu. Novelă istorică națională. Prețulu 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanț Tanco. Prețulu 30 cr.

Hermanu și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantin Morariu. Prețulu 50 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte după Euripide, tradusă în versuri de Petru Dulfu. Prețulu 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiulu din Fiume prin Vincențiu Nicoră, prof. gimnas. — Cu portretulu M. S. Reginei României. Prețulu 15 cr.

Poesii, de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unu volumu de 192 pagine, cuprinde 103 poezii bine alese și arangiate. Prețulu redusu (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafir și vioarele, poezii poporale, culese de Ioanț Popu Reteganu. Unu volumu de 14 côle. Preț. 60 cr.

Tesaurulu dela Petrosa seu Cloșca cu puii ei de aur. Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulu 20 cr.

Biblioteca Sătenulu Român. Cartea III și IV, cuprind materii forte interesante și amuzante. Prețulu la ambele 50 cr. — câte una deosebi 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii forte interesante și amuzante. Prețulu 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerț și chemiă. Prețulu 50 cr.

Economia pentru școlele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulu 30 cr.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Români. De V. Gr. Borgovan. Prețulu 15.

Manualu de Gramatica limbei române pentru școlele poporale în trei cursuri, de Maximu Popu, profesorul la gimnasiulu din Năsăud. — Manualu aprobatu prin ministeriulu de culte și instrucțiune publică cu rescriptulu de data 26 Aprilie 1886, Nr. 13,193. — Prețulu 30.

Nu mă uita. Colecțiune de versuri funebrale, urmate de iertăciuni, epitafi și ș. a. Prețulu 50 cr.

Carte conducătoare la propunerea calculărei în școlă poporală pentru învățator și preparanți. Broș. I. scrisă de Gavrilu Trifu profesor preparandialu. Prețulu 80 cr.

Catechese pentru pruncii școlari din școlele poporale. După George Mey preot în Schörskirch din diecesa de Rottenburg de Titu Budu parochu gr. cat. în Satu-Siugatagu, protopopulu distr. Mara. adm. Vicariulu alu Maramureșulu etc. etc. Edițiunea II. Prețulu unui esemplar cu porto francatu 1 fl. 05 cr.

Din trecutul Silvaniei. Legendă de Victoru Russu. Prețulu unui esemplar cu porto francatu 1 fl. 05 cr.

Prin mörte la victoriă. Comediă într-unu act. După A. Kotzebue localisată de Irina Sonea n. Bogdanu. Prețulu unui esemplar 10 cr.

Influița mândriei. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulu unui esemplar 30 cr.

Cuvântări bisericesci în tote sârbătorile de peste anu de Ioanț Papiu. — Unu volumu de peste 24 côle 8° mare, hârtia fină. — Numele d-lui I.

Papiu este multu mai bine cunoscutu clerulu român, decâtu se fia de lipsă a mai recomanda acestu nou product alu d-sale. Clerulu român a învățat a i apreți scrierile d-sale pentru însemnata lor valoare literară. — Noulu tomu de predici întrece însu tote volumurile de predici edate până acum, prin întocmirea sa — avându o notiță istorică la fie-care sârbătoare, — care arată timpul introducerii, fazele prin cari a trecut și modul cum s'a stabilitu respectiva sârbătoare. — Prețulu unui esemplar cu porto francatu e 2 fl. v. a.

Cuvântări funebrale și iertăciuni pentru diferite casuri de mörte, întocmite de Ioanț Papiu. — Acestu volumu de peste 24 côle cuprinde: 8 cuvântări acomodate pentru ori-ce casuri ordinare de mörte, 4 pentru casuri ordinare de mörte întemplate în timpuri diferite ale anulu, 10 la casuri ordinare însu mai speciali de mörte, 4 la înmormântarea omenilor bătrâni, 5 la înmormântarea pruncilor, tinerilor și a junilor, 9 la casuri de mörte speciali; — apoi pe mai bine de patru côle urmăz o mulțime de iertăciuni precedate de o introducere generală în iertăciuni, și anume: 1 iertăciuni bărbatulu dela muiere, 2 — a muierei dela bărbatu, 3 — a părintelui dela fii, 4 — a mamei dela fii, 5 — a filor dela părinți, 6 a fratelui seu surorii dela frați și surori, 7 — a nepoților dela moși, moșe, bun, bune, străbun, străbune, 8 — a nepoților dela unchiu și mătușe, 9 — dela nemuri și consăgeni mai depărtați, 10 — dela consoți de aceeași ocupațiune 11 — dela binefăcători, amici, cunoscuți și dela toți creștinii adunați. Recomandăm clerulu român acestu bogatu volumu de cuvântări funebrale și iertăciuni lucrate amăsurat tuturor cerințelor preoției fungente la casuri funebrale. Prețulu unui esemplar speditu franco e 2 fl. v. a.

Cuvântări bisericesci, tomul III, scrise de Ioanț Papiu. — Acestu tom cuprinde predici pre Dumineci și se estinde pe 12 côle 8° mare. — Prețulu unui esemplar speditu franco e 1 fl. v. a.

Orientele catolicu seu concordanțele tradițiunei în două limbi — română și latină, tractăz despre primatul biserice și se estinde pe 22 côle 8° mare. — Scris de Ioanț Papiu. — Opulu acesta a fostu recensat favoritoru și laudat și de foile străine. — Prețulu unui esemplar speditu franco e numai 1 fl. 50.

Resultatele filosofiei seu cunoscințele cele mai de frunte despre natura spirituală a omulu, despre relațiunile și scopulu lui espuse în modu popularu de profesorulu Dr. Iosif Frapporti și prelucrate în traducere liberă (cu facultate dela autorulu) de Ioanț Papiu. — Acestu op, care se estinde pe 11, côle 8°, e forte acomodat ca premiu pentru cei ce absolvă școlă poporală,

se vinde cu prețulu numai de 50 cr esemplariulu speditu franco.

Manualu catecheticu pentru primii ani scolastici, prelucratu după I. A. Fritz de Basiliu Rațiu, fostu profesor de s. scriptură, catechetică și metodică în seminariulu archidiececanu din Blășiu, actualmente vicaru archiepiscopescu în Făgăraș. — Acestu op de mare însemnătate pentru literatura catechetică română este o prelucrare liberă, schimbându unele aplicări practice cu alte recerute de relațiunile și lipsele băieților nostri, ér ceremoniele bisericesci înlocuindu-le cu cele prescise și usitate în biserica noastră română. În note se arată și procederea ce are se o observe catechetulu față cu discipulu sei. Acastă scriere are se fia unu îndreptaru în mâna catechetilor, învățatorilor și a părinților la instrucțiunea religiösă-morală, ce au se o dea miciloru băieți. — Prețulu unui esemplar din acestu op, — care portă clausula aprobărei prea ven. Ordinariatu metropolitanu din Blășiu și care cuprinde 222 pag. 8°, avându mai multe poezii în textu, — este 1 fl.

Omiliile celui dintre sfinți Părintelui nostru Ioanț Gură-de-Auru la epistolele sfântulu apost. Paulu către Titu și Filemonu. Traduse de Constantin Morariu. Prețulu unui esemplar cu porto francatu e 60 cr.

Dumnezeesca liturgie a celui dintru sfinți părintelui nostru Ioanț Chrysostomu compusă din operele celui sântu părinte, de Ioanț Boroșiu parochu gr. cat. și ases. consist. Prețulu unui esemplar cu porto-francatu e 40 cr.

Cele mai eftine cărți de rugăciuni:

Mărgăritarulu sufletulu. Carte bogată de rugăciuni și cântări bisericesci, forte frumosu ilustrată. Prețulu unui esemplar broșurat e 40 cr., legatu 50 cr., legatu în pânză 80 cr., legatu mai fin 1 fl., legatu în piele 1 fl. 30, în legatură de luxu 2.50—2.80

Micul mărgăritaru sufletesc. Cărtică de rugăciuni și cântări bisericesci — frumosu ilustrată, pentru pruncii școlari de ambe secsele. Prețulu unui esemplar broșurat e 15 cr., — legatu 22 cr., legatu în pânză 26 cr.

Cărtică de rugăciuni și cântări pentru pruncii școlari de ambe secsele. Cu mai multe icöne frumoșe. Prețulu unui esemplar e 10 cr.; 50—3 flor.; 100—5 fl.

Visulu Prea Sântei Vergure Maria a Născătoare de D-șeu urmatu de mai multe rugăciuni frumoșe. Cu icöne frumoșe. Prețulu unui esemplar legatu speditu franco e 12 cr., 50 esemplare 5 fl., 100 esemplare 9 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusu Christosu. Prețulu unui esemplar legatu și speditu franco e 15 cr.; 40 de esemplare 6 fl.; 100 esemplare 10 fl.

A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚU” în Gherla (Sz.-ujvár. — Transilvania), unde se cumpără acțiunile tuturor băncilor române cu prețurile cele mai bune.